

2018-01-10

Kursbeskrivning

Att handleda verksamhetsförlagd utbildning i förskolan

7,5 hp, avancerad nivå

Kurskod: UB312F

Vårterminen 2018

Kursansvarig	Birgitta Hammarström Lewenhagen	birgitta.hammarstrom-lewenhagen@buv.su.se
Kursadministratör	Erika Holst	erika.holst@buv.su.se 08-12076406
Lärare Campus	Birgitta Hammarström Lewenhagen	birgitta.hammarstrom-lewenhagen@buv.su.se
Enskede/Årsta/Vantör	Annelie Fredricson	annelie.fredricson@buv.su.se
Sollentuna	Bibi Cederloo	bibi.cederloo@buv.su.se 08-12076529
Sundbyberg/Upplands Bro	Gudrun Hellström	gudrun.hellstrom@buv.su.se
Examinator	Birgitta Hammarström Lewenhagen	birgitta.hammarstrom-lewenhagen@buv.su.se

Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen

Stockholms universitet
Barn- och ungdomsvetenskapliga
institutionen
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescati Hagväg 24, 20 & 16B registrator@buv.su.se
www.buv.su.se

Allmänt om kursen

I denna kursbeskrivning får du information om kursens innehåll, upplägg och examinationer samt praktisk information kring kursen. Kursbeskrivningen utgår från och relaterar till kursplanen (se kurshemsidan).

Kurshemsida

Alla kurser vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen har en egen kurshemsida där du 1-2 månader innan kursstart finner viktig information om kursen såsom schema, kursbeskrivning, kursplan, litteraturlista och kontaktpersoner.

Du söker själv fram respektive kurshemsida på www.buv.su.se/utbildning/kurshemsidor

Mer information om kursen liksom kommunikation under kursens gång finner du på en kurssida i lärplattformen Mondo. Kurssidan blir tillgänglig när du har registrerats på kursen. Du loggar in med din universitetsinloggning på <https://mondo.su.se> och söker upp kursen under ”Mina aktiva sajter”.

Schema

Uppdaterat schema för Campusgruppen finner du på kurshemsidan, eller genom att logga in via <https://schema.su.se> Ta för vana att kontinuerligt kontrollera schemat eftersom det kan ändras med kort varsel.

Registrering

Vi använder webbregistrering för denna kurs. I välkomstbrevet finns närmare anvisningar för hur och när du registrerar dig på kursen.

Kursens innehåll och förväntade studieresultat

För att få godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- reflektera över handledaruppdraget i den verksamhetsförlagda delen av förskollärarytbildningen i relation till samhällets förväntningar och krav på förskolläraryrkets kompetens samt förutsättningar i VFU-förskolans verksamhet,
- redogöra för olika handledningsstrategier utifrån teorier om lärande samt diskutera konsekvenser av olika strategival för studentens yrkeslärande och handledningsprocesser i verksamhetsförlagd utbildning,
- planera och organisera innehåll i målstyrda verksamhetsförlagda utbildningsperioder utifrån förskollärarytbildningens styrdokument, VFU-förskolans verksamhet och studentens utvecklingsbehov,
- genomföra reflekterande handledningssamtal och ge formativ bedömning,
- bedöma förskollärarytstudenters studieresultat och professionsutveckling i förskollärarytutbildningens verksamhetsförlagda kurser, samt motivera sin summativa bedömning i skrift,
- reflektera över egna förmågor och färdigheter inför framtida handledaruppdrag.

Kursens upplägg

I kursen behandlas handledaruppdraget och samverkan med förskollärestudenter som genomför verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Handledaruppdraget problematiseras och diskuteras i relation till målstyrda yrkesinriktade handledningsprocesser, professionsutveckling och förskollärarens hela yrkesuppdrag.

Kursen bedrivs på kvartsfart, vilket innebär en studieinsats motsvarande 25% av heltid under den tid som kursen pågår (mitten av februari till terminsslutet i juni 2018).

Undervisningen består av självstudier och gemensam bearbetning av kurslitteratur, sex lärarledda seminarier med korta inledande föreläsningar/introduktioner samt diskussion och reflektion i mindre grupper.

För att nå kursens mål används ett kooperativt och kollektivt lärande. I kursen ingår kursrelaterat arbete i studentarbetslag om ca 5-6 deltagare. Studentarbetslagen bildas vid det första kurstillfället. En grundläggande tanke och utgångspunkt för de lärarledda seminarierna är att kursdeltagarna aktivt bidrar till att utforskande diskussioner om handledaruppdraget förs i gruppen med stöd av bearbetad individuell läsning av kurslitteraturen. Vid seminarierna reflekterar vi tillsammans kring de frågor som väcks under kursens gång, arbetsformer för detta bestäms inom studentarbetslagen. Vi bearbetar frågeställningar om handledaruppdraget samt centrala begrepp ur litteraturen i relation till respektive seminariums innehållsliga fokus.

Den egna förskolläraryrket och de egna tidigare studenterfarenheterna och handledarerfarenheterna är en viktig del av kursen. Kursdeltagarnas erfarenheter och frågor kring professionsutveckling och verksamhetsförlagd utbildning ska därför utgöra ett centralt inslag vid varje seminarium.

Mellan kurstillfällena kommer studenter och lärare att kunna konferera via lärplattformen Mondo utifrån olika uppgifter i grupp och individuellt. Här kan studenten successivt samla individuella reflektioner om handledaruppdraget och kurslitteraturen samt presentera examinationsutkast för formativ bedömning. Formativ bedömning ges av kurslärare och deltagarna som ”kritiska vänner”.

I kursen används Harvard som referenssystem, se manual på Mondo.

Litteratur

Obligatorisk litteratur

Alsterdal, L. & Pröckl, M. (red.) (2016). Inifrån och utifrån- om praktisk kunskap i förskolan. *Södertörn studies in practical knowledge*. (Valda delar ca 40 sidor)*

Ahrenkiel, A. m.fl. (2013). Unnoticed Professional Competence in Day Care Work. *Nordic journal of working life studies*, 3(2), ss. 79-95. (17 s.)*

Alexandersson, M. (2007). Tankens krökning tillbaka mot sig själv. *Pedagogiska Magasinet*, 1, ss. 28-33. (6 s.)*

Emsheimer, P. (2007). Att få syn på vad vi inte ser. *Pedagogiska Magasinet*, 1, ss. 46-51. (6 s.)*

Stockholms
universitet

Kursbeskrivning Att handleda verksamhetsförlagd utbildning i förskolan Våren 2018

Gardesten, J. (2016). *Den nödvändiga grunden: underkännanden och erkännanden under lärarutbildningens verksamhetsförlagda delar*. Diss. Kalmar: Linnéuniversitetet, ss. 29-34, 66-140. (81 s.)*

Granström, K. (2007). Språket är tankens redskap. *Pedagogiska Magasinet*, 1, ss. 34-38. (5 s.)*

Hegender, H. (2007). Lärarutbildningars kunskapsmål för verksamhetsförlagd utbildning. Ett ”mischmasch” av teori och praktik. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 12(3), ss. 194-207. (14 s.)*

Hjort, M-L. & Pramling, N. (2014) Den blivande förskollärares formering. En studie av verksamhetsförlagda handledningssamtal, argumentationstraditioner och metaforik. *Tidskrift för Nordisk Barnehageforskning. Nordic Early Childhood Education Research Journal*, 7(10), ss. 1-18. (18 s.)*

Hultman, G., Schoultz, J. & Stolpe, K. (2011). Samspelet lärarstuderande-handledare. Den verksamhetsförlagda utbildningen. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 16(2), ss. 118-137. (20 s.)*

Langelotz, L. (2014). *Vad gör en skicklig lärare? En studie om kollegial handledning som utvecklingspraktik*. Diss. Göteborg: Acta universitatis Gothoburgensis, ss.9-38. (30 s.)*

Lauvås, P. & Handal, G. (2015). *Handledning och praktisk yrkest teori*. 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur. (400 s.)

Lindgren, U. (2007). Ur förvirring kommer kunskap. *Pedagogiska Magasinet*, 1, ss. 60-63. (4 s.)*

Löfdahl, A. & Folke-Fichtelius, M. (2014). Förskolans nya kostym: omsorg i termer av lärande och kunskap. *Kapet Karlstads universitets Pedagogiska Tidskrift*, 10(1), ss. 1-14. (14 s.)*

Mathisen, P. & Bjorndal, C. (2016). Tablets as a digital tool in supervision of student teachers' practical training. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 11(4), ss. 227-247. (21 s.)*

Nordäng, U. K. & Lindqvist, P. (2012). Att skärpa den praktiska blicken – handledares erfarenheter av försök att stärka kvalitet i VFU. *Utbildning och lärande*, 6(1), ss.50-67. (18 s.)*

Palm, M. (2007). Handledning håller ihop. *Pedagogiska Magasinet*, 1, ss. 56-59. (4 s.)*

von Schantz Lundgren, I. & Lundgren, M. (2012). Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) – En arena för lärarstudenter att utveckla sin ledarskapsförmåga? *Utbildning och lärande*, 6(1), ss.80-97. (18 s.)*

Härutöver kan tillkomma litteratur i form av artiklar, rapporter m.m. (ca 300 s.)

Referenslitteratur

Stockholms
universitet

Kursbeskrivning Att handleda verksamhetsförlagd utbildning i förskolan Våren 2018

Lindqvist, P. & Nordänger, U. K. (2007). "Lost in translation?". Om relationen mellan lärares praktiska kunnande och professionella språk, *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 12(3), ss. 177-193.*

Skolinspektionen (2016). *Förskolans pedagogiska uppdrag. Om undervisning, lärande och förskollärares ansvar*. Stockholm: Skolinspektionen.*

Skolverket (2016). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 [Ny, rev. utg.]*. Stockholm: Skolverket.*

Stockholms universitet. *VFU-handboken*. (Aktuell version)*

Utbildningsplan för förskolläroprogrammet. Stockholms universitet: Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen. (Aktuell version)*

*Finns som elektronisk resurs

Innehåll

Innehållet i kursens sex seminarier utgår från kursmålen. Inlästa delar av kurslitteraturen, studieuppgifter och deltagarnas medhavda frågeställningar bearbetas tillsammans.

Seminarierna fokuserar olika perspektiv på handledaruppdraget och har följande rubriker:

Seminarium 1:

Kursintroduktion – att utveckla och handleda förskollärares yrkeskunnande

Seminarium 2:

Handledningstraditioner och handledningsstrategier, praktisk kunskap och etiska överväganden

Seminarium 3:

Handledningssamtal, samtalsfärdigheter och formativ bedömning

Seminarium 4:

VFU-kultur – verksamhetsförlagd lärandemiljö och yrkessocialisation i praktiken

Seminarium 5:

Summativ bedömning och dokumentation – Dilemman i handledaruppdraget, maktrelationer och samverkan

Seminarium 6:

Handledarkompetens och framtida utmaningar - en sammanfattande diskussion om VFU och handledaruppdraget som professionell möjlighet

I kursen ingår att genomföra och reflektera över sitt eget agerande i handledarsamtal.

En detaljerad seminarieplanering med läsanvisningar och studieuppgifter presenteras vid kursstart och läggs in i fildisken på Mondo. Artikeln *Förskolans nya kostym* (Löfdahl & Folke-Fichtelius 2014) diskuteras inledningsvis redan på seminarium 1 och finns tillgänglig elektroniskt (Se litteraturlistan).

Närvaro

Enligt kursplan är seminarier obligatoriska. Detta har betydelse för kontinuitet och sammanhang i studentgruppens kollegiala lärandeprocess. Den lärarledda reflektionen över deltagarnas egna och andras erfarenheter och frågor kopplade till förskolans handledningskontext bygger på aktiv närvaro. Frånvaro kan emellertid kompenseras med särskilda individuella uppgifter i samråd med kursläraren. Så kan t.ex. studenten erbjudas att om möjligt ta igen seminariet i andra parallella kursgrupper i Stockholmsområdet. Frånvaro vid seminarier rörande bedömning kräver deltagande i ett ersättningsseminarium.

Examination

EXA1 Individuell skriftlig uppgift, 7,5hp

Examinationsuppgiften relaterar till kursens förväntade studieresultat och presenteras vid kursstarten. I kursen finns möjlighet till formativ bedömning vid det sista seminariet, vilket förutsätter att ett examinationsutkast publiceras i en särskild uppgiftsflik, döpt examinationsutkast på Mondo senast den 21/5 2018.

Inlämning av examinationsuppgift för summativ bedömning sker senast 1/6 kl. 23:59 i inlämningsmappen under ”uppgifter” på kursens Mondo-sida. När du lägger upp filer i Mondo måste filerna sparas i Word-doc, eller docx (ej pdf, odt eller rtf) för att examinator ska kunna öppna dem. Döp filen till UB312F_efternamn_förnamn.

Examinationen bedöms och betygssätts senast 15 arbetsdagar efter inlämningsdeadline. Betyget publiceras via mitt.su.se.

Omexamination

Reglerna för omexamination och vad som gäller vid underkänt betyg framgår av kursplanen. Möjlighet till omexamination ges två ggr per termin. Första omexaminationstillfälle har deadline 3/9 2018. Anmälan till omexamination ska göras via mejl till kursadministratören senast 24/8 2018.

Komplettering av betyget Fx

Student som fått betyget Fx har möjlighet att komplettera inlämnad examination. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, ska studenten omexamineras.

På grund av sommaruppehåll lämnas komplettering av betyget Fx in den 3 september 2018.

Betygsskala och betygskriterier

EXA1

För betyget A-E ska studenten ha fullgjort uppgiften och lämnat in en språkligt godtagbar text med godtagbar referenshantering som visar hur de förväntade studieresultaten tillägnats

A. Utmärkt. Studenten visar förmåga att: - på ett genomgående kritiskt, problematiserande och nyanserat sätt diskutera handledaruppdraget och på ett problematiserande och väl underbyggt sätt reflektera självständigt över olika handledningsstrategier i förhållande till områden som innehåll och organisering av VFU, reflekterande handledningssamtal och bedömning av professionsutveckling med stöd av kurslitteratur.

B. Mycket bra. Studenten visar förmåga att: - på ett kritiskt, problematiserande och nyanserat sätt diskutera handledaruppdraget och på ett väl underbyggt sätt reflektera över olika handledningsstrategier i förhållande till områden som innehåll och organisering av VFU, reflekterande handledningssamtal och bedömning av professionsutveckling med stöd av kurslitteratur.

C. Bra. Studenten visar förmåga att: - på ett nyanserat kritiskt sätt diskutera handledaruppdraget och på ett nyanserat och underbyggt sätt reflektera över olika handledningsstrategier i förhållande till områden som innehåll och organisering av VFU, reflekterande handledningssamtal och bedömning av professionsutveckling med stöd av kurslitteratur

D. Tillfredsställande. Studenten visar förmåga att: - på ett grundläggande kritiskt och till viss del nyanserat sätt diskutera handledaruppdraget och reflektera över olika handledningsstrategier i förhållande till områden som innehåll och organisering av VFU, reflekterande handledningssamtal och bedömning av professionsutveckling med stöd av kurslitteratur.

E. Tillräckligt. Studenten visar förmåga att: - på ett grundläggande kritiskt sätt diskutera handledaruppdraget och reflektera över olika handledningsstrategier i förhållande till områden som innehåll och organisering av VFU, reflekterande handledningssamtal och bedömning av professionsutveckling med stöd av kurslitteratur.

Fx. Underkänd, något mer arbete krävs. Studentens examination uppvisar några mindre brister i relation till kravet för betyget E.

F. Underkänd, mycket mer arbete krävs. Studentens examination uppvisar stora brister i relation till kravet för betyget E. Betyg på hel kurs För slutbetyg på kursen krävs lägst betygsgraden E på examination, samt att alla uppgifter i kursen enligt kursbeskrivningen är fullgjorda.

Betyg på hel kurs

För slutbetyg på kursen krävs lägst betygsgraden E på examinationen, samt att alla uppgifter i kursen är fullgjorda. Betyget på EXA1 blir även slutbetyg på kursen.

Regler och rättigheter

Under www.su.se/regelboken finner du en sammanställning av beslut som fattats på olika nivåer kring studenters rättigheter och skyldigheter. Det ingår i ditt ansvar som student att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser.

Alla anställda och studenter på Stockholms universitet ska behandlas lika och bemötas med respekt oavsett ålder, kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning eller funktionshinder. Även under verksamhetsförlagd utbildning gäller detta, en arbetsgivare får inte diskriminera den som hos arbetsgivaren söker eller fullgör praktik 2 kap. 1 § p. 3 diskrimineringslagen. Läs mer om lika rättigheter och möjligheter på www.buv.su.se eller www.su.se/jamlikhet

Disciplinära åtgärder vidtas mot student; som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas, som stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen, som utsätter en annan student eller en arbetstagare vid universitetet för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567). Utöver sexuella trakasserier innefattas trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Fusk, plagiat och självplagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, eller egna tidigare arbeten, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt utan att ange källan är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Att använda sig av egna texter som tagits fram i ett annat sammanhang utan korrekt referensgivning betraktas som självplagiering.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen.

Vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen används textjämförelseverktyget Urkund och kompletterande sökmotorer för att kontrollera inlämnade texter. I denna kurs sker kontroll för samtliga studentexaminationer i kursen. När du som student lämnar in arbeten motsvarar det ett godkännande från din sida att arbetet får köras igenom universitetets textjämförelseverktyg. Kontroll görs även vid misstanke om plagiat i enskild text.

Plagiat av andras eller egna texter är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk och plagiat till prefekt.

Övrig information

Studentinflytande och utvärdering

Inom ramarna för kursplanens mål, kurslitteratur, upplägg och examination har varje student möjlighet att påverka arbetsformer och innehåll. Efter avslutad kurs kommer du att få en kursvärdering, som vi uppskattar att du besvarar.

Det finns ett aktivt studenteråd vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen. Länk för mer information: www.buv.su.se/studentrad

Stöd i studierna

Studie- och språkverkstaden erbjuder bland annat hjälp kring studievanor, tala i grupp, skrivuppgifter, studieteknikkurs för studenter med dyslexi m.m. De erbjuder föreläsningar, seminarier, kurser eller individuell hjälp. Läs mer på www.su.se/sprakverkstad

Om du har en varaktig funktionsnedsättning och behöver stöd under din utbildningstid ska du i god tid kontakta samordnaren för studenter med funktionsnedsättning på Studentavdelningen vid Stockholms universitet: studentstod@su.se. Meddela även kursansvarig inför kursstart vilken anpassning du är i behov av så att det finns möjlighet att ordna med det praktiska i tid. Mer information om exempelvis rättstavningsprogram finns på www.su.se/utbildning under rubriken Studera med funktionsnedsättning.

Campuskort och kåravgift

Om du går med i studentkåren och betalar din kåravgift får du tillgång till både trygghet genom utbildningsbevakning, gemenskap och diverse förmåner. Användbara förmåner är bland annat rabatt på kollektivtrafik (SL), resor, kurslitteratur och träning. Läs mer om Stockholm universitets studentkår (SUS), samt hämta terminsräkning på: www.sus.su.se

Studentförsäkring

Alla studenter vid Stockholms universitet är försäkrade via Kammarkollegiet (www.gratisstudentforsakring.se) Studentförsäkringen är en statlig olycksfallsförsäkring som inte kostar något. Du är försäkrad under den tid du tillbringar på universitet och under resan till och från universitetet samt om du är på praktik. Studenter på universitetet ska anmäla personskada via SAMIR, universitetets interna webbaserade inrapporteringssystem för studenter och anställda www.su.se/samir

Mitt universitet

Genom att logga in på mitt.su.se får du som student tillgång till detta:

- **Mondo:** Här kan du som student logga in på kommunikationsplattformen Mondo.
- **Mina studier:** Här kan du som student se dina betyg, registreringar och möjlighet att skriva ut intyg.
- **Universitetskort:** Du kan här aktivera/beställa ditt Universitetskort som du behöver som student för att använda dig av t.ex. Stockholms universitetsbibliotek, Printomat m.m.